

Kennissessie risicohouding en risicobereidheid

Jaarcongres
Pensioenfederatie

Ron Harmsen

Oktober 2021

INZICHT

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

INZICHT Risicohouding en risicobereidheids -onderzoek

Gezamenlijk
kijken we hoe de
nieuwe wetgeving
zich verhoudt met
de praktijk

Welkom door Mark de Wijs (directeur SPO)

Kennissessie risicohouding en risicobereidheid in het nieuwe pensioencontract

- Definities en doel
- De essentie (Memorie van toelichting Wtp)
- Risicohouding en risicobereidheidsonderzoek als continu proces:
  1. Het in kaart brengen van risicohouding en risicobereidheid
  2. Bij de voorbereiding van de nieuwe pensioenregeling
  3. Tijdens de uitvoering van de pensioenregeling
  4. Bij het bepalen van het pensioenresultaat
- Ervaringen uit de praktijk
- Gewetensvragen die wellicht leiden tot een conclusie
- INZICHT Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

INZICHT

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

Risicohouding/risicobereidheidsonderzoek

In de memorie van toelichting op het consultatiedocument Wet toekomst pensioenen komt het woord '**Risicohouding**' 103 (!) keer voor

Doelen:

- Deelnemer meer bij de pensioenregeling betrekken
- Pensioenen transparanter en persoonlijke maken voor de deelnemer
- Versterking Prudent person beginsel

The logo for 'INZICHT' is composed of the letters 'I', 'N', 'Z', 'I', 'C', 'H', 'T' in a bold, sans-serif font. Each letter is filled with a dense mosaic of small, colorful photographs of diverse people, representing a collective or community.

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

Definities

De mate waarin een groep deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden bereid is beleggingsrisico's te lopen met oog op hun doelstellingen

(Risicobereidheid/risicotolerantie)

En

De mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan dragen, gegeven de kenmerken van deze groep

(Risicodraagvlak/risicocapaciteit)

INZICHT

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

De essentie (Memorie van toelichting Wtp)

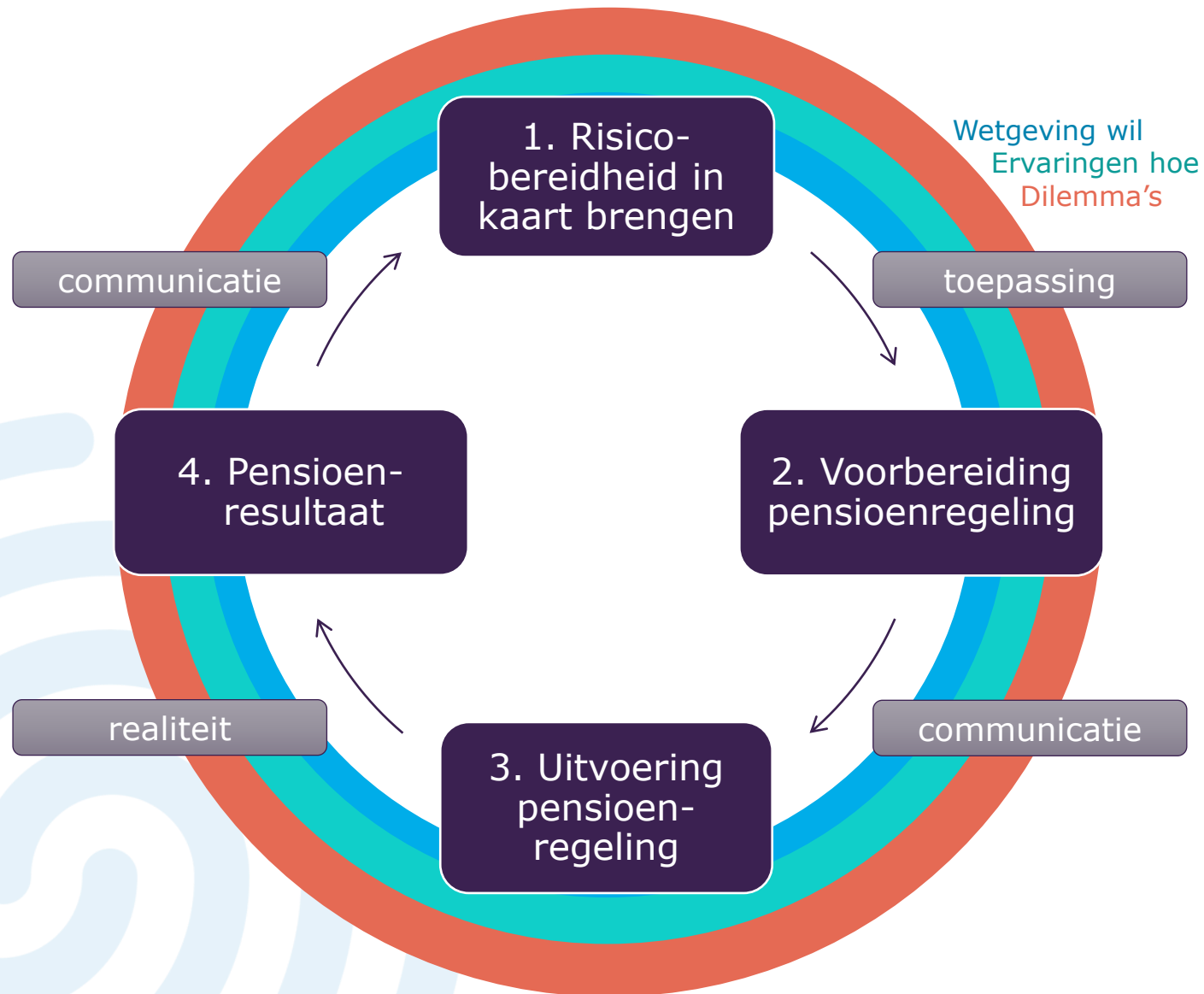
Nieuw artikel 52b Pensioenwet en artikel 63b Wvb geven regels vaststelling risicohouding:

1. Baseer beleggingsbeleid op risicohouding (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden
  - Maak onderscheid naar leeftijdsgroepen bij vaststelling
  - Bepaal hoeveel differentiatie in leeftijdscohorten nodig is en
  - Bepaal of er verschillen zijn tussen actieven, slapers en gepensioneerden en
  - Onderbouw keuzes mede o.b.v. risicopreferentie-onderzoek en deelnemerskenmerken.
2. Toets risicohouding na vaststelling periodiek met risicopreferentie-onderzoek. Beoordeel resultaten van dit onderzoek in overleg met de andere organen van het fonds.

The logo for 'INZICHT' is composed of the letters 'I', 'N', 'Z', 'I', 'C', 'H', 'T' in a bold, sans-serif font. Each letter is filled with a dense mosaic of small, colorful photographs of people, representing a diverse group of individuals.

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

Risicohouding -en risicobereidheidonderzoek als continu proces

Per stap wordt de relevante regelgeving toegelicht.

Aan u de vraag: 'Welke uitdagingen of dilemma's verwacht u daarbij in de praktijk?'

Gezamenlijk inventariseren we de resultaten

1. Hoe/wie risicobereidheid in kaart brengen (Mvt Wtp)

- Het pensioenfonds stelt de risicohouding voor de leeftijdscohorten vast
- In overleg met de fondsorganen
- Zoveel mogelijk duidelijkheid verkrijgen bij sociale partners
- Differentiatie naar deelnemersgroepen mogelijk (Nadere regels bij Amvb)
- In de ABTN wordt omschreven hoe uitvoering wordt gegeven aan risicohouding
- Verantwoordingsorgaan / Belanghebbendenorgaan worden betrokken

2. Bij de voorbereiding van de nieuwe pensioenregeling

- Stem bij de overstap naar NPC of WVP risico's af op risicodraagkracht en risicobereidheid van leeftijdsgroepen en deelnemersgroepen
- Betrek kenmerken van deelnemers in de leeftijdscohorten
- Bij formele opdrachtaanvaarding hoort een 'opdrachtbevestiging' aan de partijen die de regeling zijn overeengekomen, ongeacht het type premieregeling
  - In de opdrachtbevestiging zet het pensioenfonds de vastgestelde risicohouding en de voorgenomen inrichting van de pensioenregeling uiteen en onderbouwt deze.
  - Hoe er bij de risicohouding van de beoogde deelnemerspopulatie wordt aangesloten is onderdeel van de onderbouwing.

3. Tijdens de uitvoering pensioenregeling

- Risicohouding per leeftijdscohort bepaalt inrichting beleggingsbeleid/ toedelingsregels, inclusief solidariteitsreserve en eventuele spreiding van schokken.
  - Goed rekenschap geven over hoeveel risico deelnemers willen en kunnen lopen in de hoogte van hun pensioen en aldus beleggen in het belang van de deelnemers (prudent person beginsel).
  - Verdeelregels:
    - Zijn integraal onderdeel van de pensioenregeling
    - Kennen onderscheid op grond van leeftijd
    - Rendement wordt vastgesteld per risicohouding per leeftijdscohort
    - Kennen een beschermingsgedachte: leeftijdscohorten verschillen onderling in de mate waarin zij risico willen en kunnen dragen
- => De risicohouding per leeftijdscohort maakt een afweging mogelijk tussen rendement en risico.

4. Bij/ na het bepalen pensioenresultaat

- Financiële mee- of tegenvallers van het collectieve beleggingsbeleid gaan naar de voor pensioenuitkering bestemde vermogens en de solidariteitsreserve o.b.v. vastgelegde toedelingsregels die aansluiten bij de risicohouding per leeftijdscohort
- Periodiek toetsen of het gevoerde fondsbeleid nog steeds past bij de vastgestelde risicohouding
- Minimaal eenmaal in vijf jaar risicopreferentie-onderzoek onder groepen deelnemers
- Beoordeel resultaten risicopreferentie-onderzoek in overleg met de fondsorganen
- Beleggingsbeleid met enige regelmaat bijstellen aan gewijzigde risicohouding deelnemersbestand.

Tot zover de regels, nu naar de praktijk

“

Welke uitdagingen of dilemma's verwacht u tijdens deze vier stappen?

Gewetensvragen die wellicht leiden tot een conclusie

Worden de doelen met het risicobereidsheidsonderzoek en de vastgelegde risicohouding van de groepen deelnemers in de praktijk beter gerealiseerd?

- ✓ **Deelnemer meer betrekken**
- ✓ **Transpanter en persoonlijker**
- ✓ **Versterking Prudent person**

Met andere woorden:

- Sluit de nieuwe pensioenregeling straks daadwerkelijk beter aan bij de kenmerken en risicopreferentie van de (beoogde) deelnemerspopulatie?
- Kan informatieverstrekking o.b.v. scenariobedragen beter en completer?
- Kunnen de deelnemers beter worden begeleid bij alle keuzes die zij moeten maken?
- En zijn de beleidskeuzes die bij de transitie van het oude naar het nieuwe stelsel worden gemaakt, beter uitlegbaar aan de deelnemers?

INZICHT

Samen focus op het nieuwe pensioenstelsel

10 december

Module Financiële sturing en risicodeling in een premieovereenkomst

Docenten Bas Werker en Daan Kleinloog

INZICHT is het meerjarig leer- en opleidingsprogramma van SPO in de transitie naar een nieuw pensioenstelsel.

SPO verbindt kennis met mensen, verbindt begrip aan toepassing en verbindt alle details... zodat u, inzicht krijgt in het totale plaatje.